

Indiai titkaim – 7 – Románia úttalan útjain.

2010 szeptember 16. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

Románia ma teljes jogú tagja az Európai Uniónak. Ahogy Magyarország is. A határok leomlottak... Emlékszem, mekkora döbbenettel néztük/hallgattuk a híreket 1989-ben, amikor T?kés László akarva, akaratlanul kirobbantotta a romániai forradalmat.

Láttuk a Ceausescu-házaspárt, akik napokkal, hetekkel korábban még élet és halál urai voltak és a Kárpátok-géniuszaként tündököltek. Majd egy megtört öreg embert és a feleségét lelőtték. Forradalom volt? Vagy csak egy puccs? A másodvonalbeli kommunista elit lázadása? Mindenesetre Románia elindult a demokratizálódás útján.

Mi, magyarok (magyarországi magyarok) sokszor megmosolyogtuk Romániát. Ők voltak a szegény szomszéd. A kilencvenes években sok tízezren áttelepültek Magyarországra. Egy jobb élet reményében...

Majd történt valami... Egy aradi panellakás árából az alig 20 km-re lévő Battonyán kertés házat lehet venni. A határon percek alatt át lehet érní, és már ott is vannak az aradi munkahelyen. Új honfoglalás? Hasonló költözködés zajlik a Pozsonyhoz közeli Rajkán is. Magyarország olcsóbbá válik és zsugorodik?

Mindenesetre elhagytuk Nagylakot és Nadlacot. A két település persze régen egy volt. Nagylak néven.

A trianoni diktátum által Magyarország új határai ésszerűtlenül lettek meghúzva. Így történt Nagylakon is, ahol az 1903-ban alapított Kender- és lenáztatógár udvarán keresztülr húzódott a magyar-román határ!

A munkások határátkelési igazolvánnyal jártak dolgozni. [1922. február 26-án](#) a magyar-román határmegállapító bizottság végül a lentelepét valamennyi szántóval Magyarországnak ítélte, ugyanekkor [Mezőhegyes](#) közelében egy azonos nagyságú területet Romániához csatoltak. Így Magyarországhoz került a romániai Nagylak határának nyugati része: a vasútvonal, a vasútállomás, a kendergyár és a tanyaföldek egy része.

Nagylak mellett történt 1514. május 24-én, hogy Dózsa György a népfelkeléssel elverte a nemesek seregét... Nagylakon ma kb. félezer ember él. Míg Nadlacon kb. nyolcezren laknak. A lakosság alig 3%-a magyar. (1910-ben a 14 ezres Nagylakon 10% magyar élt.)

Buszunk sikeresen vette a román oldali határátkelést is és átjutottunk Romániába. 1993. december 13-a volt és lassan ránk esteledett. Bár benne voltunk a télben, hónapok még hírét-hamvát sem láttuk sem Szegeden, sem az első román kilométereken. Addig még nem jártam Romániában, s rácsodálkoztam a fehérre meszelt fákat, melyek az útjelző karókat helyettesítették. Bizonyos szempontból logikusnak látszott, bár elég barbár megoldásnak, hogy a fákat meszelik be.

Akkoriban a román utak még legendásan rosszak voltak. Ma már javult némileg a helyzet, de '93-ban még nagyon rosszak voltak ezek a román utak. A buszunk egyébként sem tudott száguldani, de így még lassabban haladtunk. Keresztülhaladtunk Pécskán. Mostanában Pecica néven ismerik. A nagyjából tizenháromezer lakos harmada magyar. Laktak itt kelták, dákok, a harmadik honfoglalás után magyarok, majd a tatárok, törökök is pusztították. Később szerbek telepedtek le erre felé. A falu híres szülőtte volt Szegedinác Péro.

A szerb határőrkapitány 80 esztendősen egy szerb sereget gyűjtött és fellázadt a szerbek katolikus hitre térítése és jobbágysorba taszítása ellen. Volt egy Vértessy Mihály által vezetett magyar parasztsereg is (1735-ben történt ez) de a két sereg összecsapott és a magyar parasztsereget leverték a szerb szabadcsapatok. Később 1736-ban Arad szerb nemzetiségű parancsnoka Szegedinác Pérót elfogta és Budán kivégezték.

A magyarok számára korántsem kedves személyről Csongrád megyében több utcát is elneveztek.

Pécska másik szülőtte gróf Klebelsberg Kunó. A Horthy-korszak neves kultuszminisztere óriási munkát végzett a magyarság felemelkedéséért. Nehéz elhinni ma, amikor az elmúlt évek oktatási miniszterei digitális táblákat álmodtak a lerobbant iskolákba, hogy Klebelsberg Kunó ötezer (!) népiskolát építtetett.

Jelen sorok írója a kilencvenes években az 503. Klebelsberg Kunó cserkész csapat segédtisztjeként is tevékenykedett, de be kell valljam, amikor Pécskán keresztülrobogtunk öreg buszunkkal, eszembe sem jutott, hogy csapatunk névadójának szülőhelyén járunk.

Arad csak ötven km-re van a jelenlegi magyar határtól, benne jártunk a téli éjszakában, amikor elértük Aradot.

India olyan távolinak tűnt...

Nawesh

Szerző a Flag Polgári Műhely tagja

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
